

Vår saksbehandler:
Hans Amund Bakken tlf 61283025**HØRING OM SKATTEOPPKREVERUTVALGETS UTREDNING - NOU 2004:12 BEDRE
SKATTEOPPKREVIING**

Sakstype	Utvalg	Utv.saksnr.	Møtedato	Beh.status
Å	PS Formannskapet	086/04	24.08.2004	BE

Dokumenter vedlagt saken:

Ingen

Forslag til vedtak

Ringebu kommune mener skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felleskommunal oppgave. Erfaringene vi har med skatteinnkreving som en kommunal oppgave er svært positive. Dagens løsning ivaretar innbyggernes rettsikkerhet, innkrevings brukervennlighet og ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll samt meget god løsningsgrad for inndrivelse av skattekravene.

Kvaliteten på skatteinnkrevingen i Norge er meget god. De forbedringsmuligheter som finnes for å kunne gjøre skatteinnkrevingen enda bedre kan gjennomføres innenfor rammen av fortsatt kommunalt og lokalt ansvar for innkrevingen.

Møtebehandling fra Formannskapet

Enstemmig vedtatt som rådmannens forslag.

Vedtak

Ringebu kommune mener skatteinnfordringen fortsatt må være en kommunal eller felleskommunal oppgave. Erfaringene vi har med skatteinnkreving som en kommunal oppgave er svært positive. Dagens løsning ivaretar innbyggernes rettsikkerhet, innkrevings brukervennlighet og ivaretagelse av lokaldemokratiet gjennom folkevalgt innsyn og kontroll samt meget god løsningsgrad for inndrivelse av skattekravene.

Kvaliteten på skatteinnkrevingen i Norge er meget god. De forbedringsmuligheter som finnes for å kunne gjøre skatteinnkrevingen enda bedre kan gjennomføres innenfor rammen av fortsatt kommunalt og lokalt ansvar for innkrevingen.

Bakgrunn

I Norge er det fellesinnkreving av inntektsskatt, formuesskatt, trygdeavgift og arbeidsgiveravgift på vegne av alle skattekreditorer. Disse skattekreditorer er staten, fylkeskommunene, kommunene og folketrygden. Fellesinnkrevingen utføres av de kommunale skatteoppkreverne, som også fører skatteregnskap og utøver skattekontroll (arbeidsgiverkontroll) på fellesinnkrevingens område.

Stortinget har flere ganger det siste tiåret behandlet problemstillinger knyttet til skatteoppkreverfunksjonen. Utgangspunktet for behandlingen har bl.a. vært Riksrevisjonens redegjørelser for undersøkelser vedrørende gjennomføring av stedlig arbeidsgiverkontroll og innfordring av utestående skatter og avgifter. I St.prp. nr. 63 (2001-2002) varslet Finansdepartementet om at det ville gjennomføre en bred utredning av tiltak for resultatforbedring av skatteoppkreverfunksjonen.

Skatteoppkreverutvalget ble oppnevnt 26.05.2003 og leverte sin utredning til Finansdepartementet 12. mai i år. Utredningen ligger ute på departementets nettsider, www.finans.dep.no, under Aktuelt – Høringer.

Utvalgets mandat har i korthet vært å vurdere og å foreslå tiltak som kan gi resultatforbedringer av skatteoppkreverfunksjonen, både innenfor en fortsatt kommunal organisering av funksjonen og alternativt innenfor statlig organisering.

Utvalget er gjennomgående samstemt når det gjelder vurderinger og forslag til funksjonelle forbedringstiltak og at disse kan gjennomføres uavhengig av organisatorisk løsning.

Utvalget har videre vurdert tre alternative modeller for organisering av skatteoppkreverfunksjonen. Utvalget er delt i et flertall på fem medlemmer og et mindretall på to når det gjelder strukturelle forbedringstiltak. Flertallet, bestående av ikke-kommunale medlemmer, anser statlig organisering som mest naturlig mens mindretallet, bestående av de kommunale medlemmene, mener de fleste argumentene taler for fortsatt kommunal organisering. Flertallet og mindretallet har også ulike oppfatninger av omkostninger og eventuelle provenyendringer ved endret organisering.

Finansdepartementet har invitert en rekke høringsinstanser, deriblant alle landets kommuner, til å avgi uttalelse om utredningen.

Vurdering

De aller fleste argumenter taler for fortsatt kommunalt ansvar for skatteinnkrevingen. Eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre negative effekter ikke bare for kommunal sektor, men på nasjonalt nivå.

Dagens skatteoppkreverfunksjon er meget god – de kommunale skatteoppkreverne klarer å innfordre mer enn 99 % av all utlignet skatt. Uten det relativt store omfang av skjønnsligninger ville innfordringsgraden vært enda høyere.

Undersøkelser viser at de små skatteoppkreverkontorene jevnt over har like god løsningsgrad når det gjelder skatteinnkreving som de store kontorene. Dette skyldes hovedsakelig at god skatteinnkreving langt på vei er synonymt med god kommunikasjon mellom skattyter og skatteoppkrever.

Nærhet og god kommunikasjon er en helt grunnleggende forutsetning for å oppnå høy løsningsgrad i skatteinnkrevingen. Nærhet til skattyter og lokalkunnskap er viktig for å få nødvendig informasjon som grunnlag for å velge riktig innfordringsstrategi. Dette oppfylles ved dagens kommunale løsning, noe en ikke vil få ved en eventuell statliggjøring.

De kommunale skatteoppkrever styres gjennom mål- og resultatstyring, der oppnådde resultater sammenholdt med et på forhånd angitt mål er det sentrale. Denne måten å organisere virksomheten (bestiller- og

utførerfunksjoner) gir gode resultater på en ressurseffektiv måte. Den kommunale organiseringen er fleksibel og tilpasningsdyktig sammenlignet med en statlig linjeorganisering.

I de kommunale skatteoppkreverkontorene skjer innkrevingen i samme miljø som (men selvfølgelig strengt atskilt fra) innkrevingen av kommunale avgifter og øvrige kommunale krav. Dette medfører god ressursutnyttelse, og man klarer å opprettholde fagmiljøer for innkreving også i mindre kommuner.

EBD-utviklingen ved de kommunale skatteoppkreverkontorene har ligget foran utviklingen ved de statlige ligningskontorene. I 2007 vil det bli innført et nasjonalt fellessystem for skatteregnskap og skatteinnkreving ved alle skatteoppkreverkontorer og vil medføre at samtlige kommunale skatteoppkreverkontorer i 2007 vil ha samme system og de samme teknologiske muligheter. Dette vil ligge på internasjonalt toppnivå.

En eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen i samsvar med flertallsinnstillingen vil medføre at både regnskapsførings- og fordelingsfunksjonen (skatteregnskapsfunksjonen) og kontrollfunksjonen blir overført til ligningskontorene. Dermed oppheves det klare skillet mellom fastsettelse (ligning) og innkreving av skatten. Av rettsikkerhetsgrunner må det være "avstand" mellom fastsettelse og innkreving. Dette er grunnleggende. Statlige ligningskontorer og kommunale skatteoppkreverkontorer, slik det er i dag, gir den beste rettsikkerhetsgaranti. En eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen vil således kunne medføre svekket rettsikkerhet.

Arbeidet mot økonomisk kriminalitet er knyttet til skatteoppkreverens informasjons- og veiledningsvirksomhet, til kontrollvirksomhet og til effektiv innfordring. Lokalkunnskap har betydning for å avdekke forskuddstrekk- og avgiftsunndragelser, og nærhet har forebyggende effekt i forhold til skatteunndragelser.

I den grad utviklingen innen kommunal sektor medfører større skatteoppkreverkontorer enn i dag, vil dette trolig være positivt i forhold til arbeidsgiverkontroll og bekjempelse av økonomisk kriminalitet.

Det kommunale ansvaret for skatteinnkrevingen har betydelige, positive distriktpolitiske konsekvenser. Ikke bare medfører dagens desentraliserte lokalisering at det opprettholdes innkrevmiljøer og arbeidsplasser i utkantstrøk, men det betyr også at lokalt næringsliv får kort vei til – og god service fra – en av sine viktigste, offentlige samarbeidspartnere.

En eventuell statliggjøring av skatteinnkrevingen vil medføre sentralisering og en reduksjon av antall skatteoppkreverkontorer ned til kanskje 1/4 av i dag, hvilket vil ha negative distriktpolitiske konsekvenser.

Muligheten for folkevalgt kontroll og innsyn i skatteinnkrevingen er et viktig spørsmål når det gjelder skatteinnkrevingens organisering. De kommunale skatteoppkrevere er underlagt tilsyn både fra skattefogden og fra revisjonen. Et meget viktig bidrag til folkevalgt kontroll og innsyn ligger i ordningen med "skatteutvalg" som er et politisk sammensatt utvalg og som finnes i alle kommuner. Skatteutvalgene behandler søknader om ettergivelse av illokkert skatt, og får dermed godt innsyn i skatteoppkrevers innkrevmiljøer.

En eventuell statliggjøring vil medføre store, statlige sektorkontorer, der folkevalgt innsyn og kontroll trolig vil bli dårligere.